

Jolanta Nogaj-Chachaj

Karmanowice, st. 35, gm. Wąwolnica,
woj. lubelskie, AZP 75-77/98

Informator Archeologiczny : badania 27, 13

1993

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Karmanowice, st. 35
gm. Wąwolnica, woj. lubelskie
AZP 75-77/98

Uniwersytet Marii Curie-Skłodow-
skiej Katedra Archeologii w Lublinie

Badania prowadziła dr Jolanta Nogaj-Chachaj. Finansowane przez
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej. Szósty sezon badań. Cmen-
tarzysko kultury pucharów lejkowatych.

W południowej części stanowiska założono wykopy o łącznej powierzchni 102,25 m². W założeniu badania miały na celu dalsze rozpoznanie cmentarzyska oraz uchwycenie jego wschodniej granicy. Efektem ich było odkrycie kolejnych pięciu grobów i dwóch obiektów należących do kultury pucharów lejkowatych.

Grób 42/94 znajdował się na głębokości 10 cm od powierzchni; jego konstrukcja kamienna zachowała się jedynie fragmentarycznie. Zmarły złożony był na wznak, głową skierowany ku północnemu zachodowi; przy głowie natrafiono na wiór z krzemienia wołyńskiego. Zarys jamy grobowej był niewyraźny; na jej dnie znaleziono tylczak i mikro-
lityczny krzemienisty wiórek. Pod szkieletem, na głębokości 50 cm od powierzchni natrafiono na owalną jamę o wymiarach 145 x 135 cm, oddzieloną warstwą żółtego lessu od komory grobowej. Miała ona głębokość 80 cm i profil workowaty. Prawie jednolite wypełnisko obiektu zawierało w beżowoszarzym lessie liczne fragm. rozdrobnionej polepy barwy pomarańczowej, drobne przepalone kości, węgle drzewne oraz fragm. wylewów naczyń kultury pucharów lejkowatych.

Dwa pozostałe groby (45/94 i 46/94) były w bardzo poważnym stopniu uszkodzone przez orkę. Pokrywy i obudowy jam grobowych zostały prawie całkowicie wyorane. Przy bardzo zniszczonych szkieletach natrafiono na paciorki kościane, krążek bursztynowy, 2 wióry z krzemienia wołyńskiego oraz fragm. naczyń kultury pucharów lejkowatych (fiasze z kryzą i amfora).

W trakcie prac wykopaliskowych odkryto również 2 obiekty (43/94 i 44/94), które charakteryzowały się bardzo dobrze zachowaną konstrukcją komory grobowej. W żadnym z nich nie natrafiono na ślady czy pozostałości ludzkich szczątków. Wstępne obserwacje wskazywałyby na to, że do jam nie złożono zmarłych. W różnych częściach obu konstrukcji natrafiono na okruchy czerwonego granitu, a także czarno zabarwioną ziemię, przemieszana z fragm. muszli małży.

Do interesujących obiektów zaliczyć należy także jamę 1/94, o trudnej do ustalenia funkcji (grób symboliczny?). Na jej obwodzie (215 x 150 cm) ułożony został bruk wapienny. Na głębokości 50 cm obiekt przybrał bardzo regularny, workowaty kształt. Na jego dnie, w brązowo-beżowo-szarym lessie z licznymi śladami polepy pomarańczowej, znajdowała się czteroucha amfora, a pod nią 1 fragm. z brzuśca amfory z wąsami oraz część łopatki większego zwierzęcia. Nieopodal naczynia ułożony był róg zwierzęcy. Na różnych poziomach natrafiono na fragm. wylewów naczyń kultury pucharów lejkowatych. Na uwagę zasługuje obecność śladów słupków?, stanowiących pozostałość po otaczającym obiekt drewnianym płotku?

Trwające od 1987 r. prace wykopaliskowe pozwoliły na odkrycie dotychczas 46. grobów, a w nich szczątków kostnych 55. osobników. Tegoroczne badania dostarczyły nowych informacji o obiektach towarzyszących największemu w Polsce cmentarzysku kultury pucharów lejkowatych.

Klonowice, st. 5, gm. Czersk, woj. bydgoskie — patrz: paleolit i mezolit

Kolonia Woła Branicka, st. 2, gm. Zgierz, woj. łódzkie — patrz: młodszy okres przedrzymski — okres wpływów rzymskich